כי משוו כ"ד שליח. מי בעי בפניו דשליח קמא או אפילו שלא בפניו כגון זה שהוא אונס ואינו יכול לעכב כאן וילך לדרכו: **מכרא.** מעבר המים שלא מלא את המעבורת: **לא שמיה מיפא.** דלא מעי עד הכא ואין טענת אונס בתנאי גיטין למימר מיגמא. מ"ג יש אונס בגיטין הא אוקימנא בשמעתא קמייתא דכתובות[מ] דהאי אונסא דשכיח הוא ואיצטי ליה לאתנויי: **ליהוי גיטא.** מעכשיו [נ]אמסור לה גט על תנאי זה אי לא אפיים לה: **פייסה.** בדברים והרבה עליה ריעים ולא נתרצתה להשגים אתו: **מי יהב לה תרקבא דדינרי ולא איפייסא.** וכיון שלא עשה כן נמצא שלא פייסה ואע"פ שאין לו לא אמרינן אינס דאין אדם יכול לטעון אונס בתנאי של גט והוי גיטא: **אתו תרקבא דדינרי בעי למיהב לה.** והרי אין לו אונס הוא דהא פייסה במה שנידו לעשות ולא איפייסא ולא הוי גיטא דיש אונס בגיטין: **הא כמאן דאמר רבי.** פלוגתא דתרי לישני ואליבא דרבא היא במסכת כתובות בשמעתא קמייתא[נ]: **מתני' לפיום מפריש עליהן מחלקן.** המלוה הזה כשיפרש תרומותיו ימכור התרומה ויעבד הדמים לעצמו בפרעון החוב זה כשיגיל הכהן וכן המעשר ראשון כשיגיל לוי ומעשר עני כשיגיל עני והמעשרות יעבד ויאכל אלא שמפרש מעשר מן המעשר לכהן שהן[ס] מותרין לזרים מכיון שאין כאן גזל מתנות שכבר נתן דמיהם לכהן זה וכשעת ההלוואה פסק להם דמיה: **ליטול רשות מן היורשין.** מפני שאין חוב זה מוטל עליהן לפרוע יטול מהם רשות אם רוצים שיתקבל חובו כשנילם יעבכם ממעשרות עצמו: **אינו צריך ליטול רשות.** דיש כח לב"ד להטיל חוב זה על כל הכהונה והלויה לפי שתקנתם הוא שימצאו מעות להלוואה: **גמ' ואע"ג דלא אמו לידיה.** בתמיה אע"פ שאינו נותנן לכהן ויחזירם לו קתני מתני' דיפרש עליהן וכיון דלא מטו לידיה מאן זכי ליה להאי כהן הן תרומה שיקבלנה זה בחובו והילך יצא ידי נתינה: **במכרי כהונה.** כמו איש מאת מכרו (מ"ב יב) שהם מכיריו ואוהביו דאינו רגיל לתת תרומות ומעשרות אלא לכהן זה הלכך כיון דמלאה דפשיטא היא לדידיהו יהיב להו אסתי להו שאר כהני דעתייהו והוה כמאן דמטו לידייהו דהני: **במזכה לה ע"י אחרים.** כשהוא מפרש מוסרו למעשרות ביד אוהבו ואומר זכי במעשר זה לפלוני לוי והוה ליה כמאן דמטא לידיה ומחזר ומחזירן לו: **עשו אם שאינו זוכה כזוכה.** במקומות הרבה מפני תקנה עשו כן לרבי יוסי. בהגיזקין (לקמן דף נט:) עני המנקף בראש הזית ומלודות חיות ועופות ומליאת חרש ובכורות (דף יח:) כל שאליפיו ביד כהן פטור מן המתנות ובגמרא דשניים אומחזן (ב"מ דף יב.) השוכר את הפועל ילקט בנו אחריו דאף על פי שאין זכיה לקטן עשאוהו כזוכה ובכולן י"ל מפני תקנה עשו: **כשער הוזל.** שאם יוזלו חיטין בשעת הפרשת תרומות אקבלם באותו השער של שעת הפרשה: **ואין בו משום רבית.** בשאר פוסקין בעינן עד שיצא השער וכאן פוסק בשעת הלוואה בכך וכך אף על פי שלא יצא השער: **ואם בא לחזור.** לקמן מפרש: **נתייאשו הבעלים.** כגון שהלוהו כדי שיעור תרומות שנה זו ועל מנת לקבלם בשנה זו ורואה שנשתדפו שדותיו ונתייאש מאותה הלוואה ואמר ווי לאסרון כיס ואמר כך חזרו ונתקנו אין מפרש עליהם דיאוש דבר הרבה בעלים אם בא לחזור חוזר דתנן[ס]: **נתן לו מעות ולא משך הימנו פירות יכול לחזור בו:** נתייאשו הבעלים אין מפרש עליהן לפי שאין מפרשין על האבוד: פשיטא לא צריכא[ע] דאקון מהו דתימא אקנתא מילתא היא קמ"ל: תניא ר' אליעזר בן יעקב אומר[פ] המלוה מעות את הכהן ואת הלוי בב"ד ומתו מפריש עליהן בחזקת אותו השבט ואת העני בבית דין ומת מפריש עליו בחזקת עניי ישראל ר' אחי אומר בחזקת עניי עולם מאי בינייהו

איכא

מי יהיב לה תרקבא דדינרי ולא איפייסא. מע"ג דלית ליה מין טענת אונס בגיטין והוי גט ומ"מ וכי יהב לה נמי תרקבא דדינרי אמאי לא הוי גיטא הא לא איפייסא ואור"י דאי לא פייסא לה משמע אם לא אטרחא לפייסה בדבר גדול ואי יהב לה הרי טרח לפייסה וקייס מנאו אע"פ שלא נתפייסה:

במכרי לא קתני. מע"ג דמזכה נמי לא קתני מ"מ ניחא ליה לאוקמי במזכה דאיירי בכל כהניס ומאן דמוקי לה במכרי משום דמזכה לא קתני אע"ג דמכרי נמי לא קתני משמע ליה מפרשין עליהן סתם בלא שום זיכוי: **ביחידאה** לא מוקמינן. אע"ג דשמואל פסיק בפ"ק דב"מ (דף יב.) כרבי יוסי דעשו את שאינו זוכה כזוכה מכל מקום מסתבר ליה לאוקמי מתניתין[ק] אפילו כרבנן[ר]: **ופוסק** עמהן בשער הזול. כדמפ' דאע"ג דלא פסק כמי שפסק דמי ואין בו משום רבית אפילו פוסק הרבה פחות משער הזול:

הא קמ"ל אע"ג דלא פסק כו'. ומ"ת הא נמי פשיטא דנפרק איזהו נשך (שם דף עב:) אמר ר' יהודה שיכול לומר לו תן לי כזה או תן לי מעותי וי"ל דהתם שאומר לו בשעת הזול אבל הכא אפילו שתק עד שהוקר השער: **ביון** דכי לית ליה לא יהיב ליה בו'. והא דאסר רב בפרקיה באיזהו נשך (שם דף עג.) אע"ג דאית ביה תיובתא הכא התירו משום תקנת כהן: **לא** שנו אלא בעל הבית בבהן. אפילו לרבנן דפליגי אדרבי שמעון בפ' הזהב (שם דף מד.) ולית להו כל שהכסף בידו ידו על העליונה הכא לא גרע מכי לית ליה לא יהיב אי נמי כדפירש בקונטרס דהכא דאין לו למשוך ממנו כלום לא מצי הדר ביה:

איכא

המלוה מעות את הכהן ואת הלוי ואת העני להיות מפריש עליהן מחלקן מפריש עליהן בחזקת שהן קיימין ופוסק עמהן כשער הזול ואין בו משום רבית * ואין שביעית משמטתו ואם בא לחזור אינו חוזר נתייאשו הבעלים אין מפריש עליהם לפי שאין מפרישין על האבוד אמר מר פוסק עמהם כשער הזול פשיטא הא קא משמע לן אף על פי שלא פסק כמי שפסק דמי ואין בו משום רבית מאי טעמא כיון דכי לית ליה לא יהיב ליה כי אית ליה נמי אין בו משום רבית ואין שביעית משמטתו דלא קרינא ביה לא יגוש ואם בא לחזור אינו חוזר אמר רב פפא לא שנו אלא בעל הבית בכהן אבל כהן בבעל הבית אם בא לחזור חוזר דתנן נתן לו מעות ולא משך הימנו פירות יכול לחזור בו: נתייאשו הבעלים אין מפריש עליהן לפי שאין מפרישין על האבוד: פשיטא לא צריכא דאקון מהו דתימא אקנתא מילתא היא קמ"ל: תניא ר' אליעזר בן יעקב אומר המלוה מעות את הכהן ואת הלוי בב"ד ומתו מפריש עליהן בחזקת אותו השבט ואת העני בבית דין ומת מפריש עליו בחזקת עניי ישראל ר' אחי אומר בחזקת עניי עולם מאי בינייהו

איכא

אם משוו ב"ד שליח בפניו או שלא בפניו הדר פשטה בין בפניו בין שלא בפניו שלחו מתם בין בפניו בין שלא בפניו: ההוא דאמר אי לא אתינא עד תלתין יומין ליהוי גיטא אתא ופסקיה מברא אמר להו חזו דאתאי חזו דאתאי אמר שמואל לא שמיה מתיא ההוא דאמר להו אי לא פייסנא לה עד תלתין יומין ליהוי גיטא אזל פייסה ולא איפייסא אמר רב יוסף מי יהיב לה תרקבא דדינרי ולא איפייסא איכא דאמרי אמר רב יוסף מידי תרקבא דדינרי בעי למיתב לה הא פייסה ולא איפייסא הא כמאן דאמר יש אונס בגיטין הא כמאן דאמר אין אונס בגיטין: **מתני'** המלוה מעות את הכהן ואת הלוי ואת העני להיות מפריש עליהן מחלקן מפריש עליהן בחזקת שהן קיימין ואינו חושש שמא מת הכהן או הלוי או העשיר העני מתו צריך ליטול רשות מן היורשים אם הלוון בפני ב"ד אינו צריך ליטול רשות מן היורשין: **גמ'** ואף על גב דלא אתו לידיה אמר רב במכרי כהונה ולויה ושמואל אמר במזכה להם ע"י אחרים עולא אמר הא מני ר' יוסי היא דאמר עשו את שאינו זוכה כזוכה כולהו כרב לא אמרי במכרי לא קתני כשמואל לא קאמרי במזכה לא קתני כעולא נמי לא אמרי ביחידאה לא מוקמינן ת"ר המלוה מעות את הכהן ואת הלוי ואת העני להיות מפריש עליהן מחלקן מפריש עליהן בחזקת שהן קיימין ופוסק עמהן כשער הזול ואין בו משום רבית * ואין שביעית משמטתו ואם בא לחזור אינו חוזר נתייאשו הבעלים אין מפריש עליהם לפי שאין מפרישין על האבוד אמר מר פוסק עמהם כשער הזול פשיטא הא קא משמע לן אף על פי שלא פסק כמי שפסק דמי ואין בו משום רבית מאי טעמא כיון דכי לית ליה לא יהיב ליה כי אית ליה נמי אין בו משום רבית ואין שביעית משמטתו דלא קרינא ביה לא יגוש ואם בא לחזור אינו חוזר אמר רב פפא לא שנו אלא בעל הבית בכהן אבל כהן בבעל הבית אם בא לחזור חוזר דתנן נתן לו מעות ולא משך הימנו פירות יכול לחזור בו: נתייאשו הבעלים אין מפריש עליהן לפי שאין מפרישין על האבוד: פשיטא לא צריכא דאקון מהו דתימא אקנתא מילתא היא קמ"ל: תניא ר' אליעזר בן יעקב אומר המלוה מעות את הכהן ואת הלוי בב"ד ומתו מפריש עליהן בחזקת אותו השבט ואת העני בבית דין ומת מפריש עליו בחזקת עניי ישראל ר' אחי אומר בחזקת עניי עולם מאי בינייהו

איכא

אם משוו כ"ד שליח בפניו דשליח קמא או אפילו שלא בפניו כגון זה שהוא אונס ואינו יכול לעכב כאן וילך לדרכו: **מכרא.** מעבר המים שלא מלא את המעבורת: **לא שמיה מיפא.** דלא מעי עד הכא ואין טענת אונס בתנאי גיטין למימר מיגמא. מ"ג יש אונס בגיטין הא אוקימנא בשמעתא קמייתא דכתובות[מ] דהאי אונסא דשכיח הוא ואיצטי ליה לאתנויי: **ליהוי גיטא.** מעכשיו [נ]אמסור לה גט על תנאי זה אי לא אפיים לה: **פייסה.** בדברים והרבה עליה ריעים ולא נתרצתה להשגים אתו: **מי יהב לה תרקבא דדינרי ולא איפייסא.** וכיון שלא עשה כן נמצא שלא פייסה ואע"פ שאין לו לא אמרינן אינס דאין אדם יכול לטעון אונס בתנאי של גט והוי גיטא: **אתו תרקבא דדינרי בעי למיהב לה.** והרי אין לו אונס הוא דהא פייסה במה שנידו לעשות ולא איפייסא ולא הוי גיטא דיש אונס בגיטין: **הא כמאן דאמר רבי.** פלוגתא דתרי לישני ואליבא דרבא היא במסכת כתובות בשמעתא קמייתא[נ]: **מתני'** לפיום מפריש עליהן מחלקן. המלוה הזה כשיפרש תרומותיו ימכור התרומה ויעבד הדמים לעצמו בפרעון החוב זה כשיגיל הכהן וכן המעשר ראשון כשיגיל לוי והמעשר עני כשיגיל עני והמעשרות יעבד ויאכל אלא שמפרש מעשר מן המעשר לכהן שהן[ס] מותרין לזרים מכיון שאין כאן גזל מתנות שכבר נתן דמיהם לכהן זה וכשעת ההלוואה פסק להם דמיה: **ליטול רשות מן היורשין.** מפני שאין חוב זה מוטל עליהן לפרוע יטול מהם רשות אם רוצים שיתקבל חובו כשנילם יעבכם ממעשרות עצמו: **אינו צריך ליטול רשות.** דיש כח לב"ד להטיל חוב זה על כל הכהונה והלויה לפי שתקנתם הוא שימצאו מעות להלוואה: **גמ' ואע"ג דלא אמו לידיה.** בתמיה אע"פ שאינו נותנן לכהן ויחזירם לו קתני מתני' דיפרש עליהן וכיון דלא מטו לידיה מאן זכי ליה להאי כהן הן תרומה שיקבלנה זה בחובו והילך יצא ידי נתינה: **במכרי כהונה.** כמו איש מאת מכרו (מ"ב יב) שהם מכיריו ואוהביו דאינו רגיל לתת תרומות ומעשרות אלא לכהן זה הלכך כיון דמלאה דפשיטא היא לדידיהו יהיב להו אסתי להו שאר כהני דעתייהו והוה כמאן דמטו לידייהו דהני: **במזכה לה ע"י אחרים.** כשהוא מפרש מוסרו למעשרות ביד אוהבו ואומר זכי במעשר זה לפלוני לוי והוה ליה כמאן דמטא לידיה ומחזר ומחזירן לו: **עשו אם שאינו זוכה כזוכה.** במקומות הרבה מפני תקנה עשו כן לרבי יוסי. בהגיזקין (לקמן דף נט:) עני המנקף בראש הזית ומלודות חיות ועופות ומליאת חרש ובכורות (דף יח:) כל שאליפיו ביד כהן פטור מן המתנות ובגמרא דשניים אומחזן (ב"מ דף יב.) השוכר את הפועל ילקט בנו אחריו דאף על פי שאין זכיה לקטן עשאוהו כזוכה ובכולן י"ל מפני תקנה עשו: **כשער הזול.** שאם יוזלו חיטין בשעת הפרשת תרומות אקבלם באותו השער של שעת הפרשה: **ואין בו משום רבית.** בשאר פוסקין בעינן עד שיצא השער וכאן פוסק בשעת הלוואה בכך וכך אף על פי שלא יצא השער: **ואם בא לחזור.** לקמן מפרש: **נתייאשו הבעלים.** כגון שהלוהו כדי שיעור תרומות שנה זו ועל מנת לקבלם בשנה זו ורואה שנשתדפו שדותיו ונתייאש מאותה הלוואה ואמר ווי לאסרון כיס ואמר כך חזרו ונתקנו אין מפרש עליהם דיאוש דבר הרבה בעלים אם בא לחזור חוזר דתנן[ס]: **נתן לו מעות ולא משך הימנו פירות יכול לחזור בו:** נתייאשו הבעלים אין מפרישין על האבוד: פשיטא לא צריכא[ע] דאקון מהו דתימא אקנתא מילתא היא קמ"ל: תניא ר' אליעזר בן יעקב אומר[פ] המלוה מעות את הכהן ואת הלוי בב"ד ומתו מפריש עליהן בחזקת אותו השבט ואת העני בבית דין ומת מפריש עליו בחזקת עניי ישראל ר' אחי אומר בחזקת עניי עולם מאי בינייהו

עניי

ונמצא שלא קיים מצות נתינה אמר רב במכירי כהונה ולויה פי' כמו איש מאת מכרו שהם מכיריו ואוהביו ואינו רגיל ליתן תרומותיו ומעשרותיו אלא להם הלכך כיון דמילתא פשיטא היא דלדידהו יהיב להו אם הלוהו שאר כהנים ולוים אסחו דעתא עלייהו והוי כמאן דמטו לידייהו דהני אבל לשאר כהנים ולוים שאינן מכיריו אסור לעשות כן ושמואל אמר במזכה להן ע"י אחר פי' מפרישם ומזכה להן על ידי אוהביו ואומר להן זכה בעבורם וזכין לאדם שלא בפניו וקיים בה מצות נתינה וחזרו ונוטל בעבור חובו: תניא ר' אליעזר בן יעקב אומר המלוה מעות את הכהן ואת הלוי בפני ב"ד ומתו מפריש עליהן בחזקת אותו השבט ואת העני בפני ב"ד מתו מפרישין עליהן בחזקת עניי ישראל

לא שמיה מתיא והגט גט ולא מצי למימר אנוס אני: ההוא דאמר להו אי לא מיפייסנא לה עד תלתין יום ליהוי גיטא מעכשיו פייסה ולא איפייסה פי' התנה עמו שאם לא יפייס אותה עד ל' יום שיהא גט מעכשיו וחזר אחריה והרבה עליה ריעים כדי שתתפייס עמו לא נתרצת והיה טוען ואומר בכל כחי פייסתיה וכל מה שהיה לי לעשות עשיתי והגט הוא בטל שהרי כך אמרתי אם לא אפייסנה יהא גט והרי פייסתיה והיא לא נתרצת אמר רב יוסף מי יהב לה תרקבא דדינרי ולא איפייסה פי' כיון שאמר אם לא אפיינסנה יש לו לפייסה עד שתתפייס והיא לא נתפייסה בדברים אם הוי יהיב לה תרקבא דדינרי הוה מיפייסה א"כ נמצא שלא פייסה והגט גט הוא ואי אמרת אונס הוא שהרי אין לו תרקבא דדינרי אין טענת אונס בגיטין

מסורת הש"ס

מ) כתובות כ: לקמן לד: נדרים מז:, נ) [כתובות ב: לקמן לד.], ג) כתובות יח. ב"מ יב:, ד) [תוספתא פ"ג], ה) ב"מ מד., ו) [תענית יט. ע"ז כתוב' ופרש"י ל"ע], ז) [תוספתא ריש פ"ג ע"ז], ח) [לף כ:], ט) ומסר. רש"ל, י) [דף כ:], כ) גמ"ל: שיבא, ל) [ועיין היטב תוספות ב"מ יב. ד"ה ומאר שמואל ותוספות בכורות יח. ד"ה עשו],

תורה אור השלם

1. וְזֶה דְּבַר הַשְּׁמִטָּה שָׁמוֹט כָּל בַּעַל מַשֶּׁה יָדוֹ אֲשֶׁר יַשֶּׁה בְּרֵעֵהוּ לֹא יִגֹּשׁ אֶת רֵעֵהוּ וְאֶת אָחִיו כִּי קָרָא שְׁמִטָּה לַיְיָ:

דברים טו ב

גליון הש"ס

גמ' ביחידאה לא מוקמינן. עי' פתס פ"ס מ"ב ובר"ש שם: שם ואין שביעית משמטתו. עי' כלא"ש פ"ק דמכות סימן ג: תוס' ד"ה ביחידאה וכו' אפי' כרבנן. עיין לעיל דף יג ע"ב תוס' ד"ה ומא:

מוסף רש"י

ופסקיה מברא. הנהר הפסקיקו שהיה המעבורת מלד העיר ולא יכול לעבור (כתובות ב.). חזו דאתאי. שבאתי (שם). לא שמיה מתיא. וזהו גיטא ואם לאחר וגם לכהונה נפסלת מהיום (שם). אין אונס בגיטין. אין טענת אונס בגיטין (שם). נתן לו מעות כו' יכול לחזור בו. זה וזה (ב"מ מד).

תוספות רי"ד

פייסתי' הריני מאמינה לומר שלא באתי בתוך זה הזמן אצלה וכיון דמעיקרא הימנה הו לא מהימן לערער וכ"ש דאנן לא ניקום ונערער אלמא טעמא דאמר הכי אבל האי דלא אמר הכי ליחוש איכסיף לסוף איגלי מילתא דארוסה הוה אמר רבא אם אמרו בנשואה דחביבה עליו ומחזר לפייס יאמרו בארוסה שאינה חביבה עליו כ"כ אמר רבא אי ק' לי הא ק"ל כי משוו ב"ד שליח שני בפניו או דלמא שלא בפניו פי' כי משוו ב"ד שליח שני בפניו של השליח ראשון משוו ליה או דלמא שלא בפניו נמי מצי משוו ליה כגון זה שאינו יכול להתעכב וילך לדרכו בתר דבעיא הדר פשטה בין בפניו בין שלא בפניו שלחו מתם בין בפניו בין שלא בפניו: ההוא דאמר להו אי דלא אתינא עד לתלתין יומין ליהוי גיטא אתא ופסקיה מעבר ואמר להו חזו דאתאי חזו דאתאי אמר שמואל לא שמיה מתיא פי' לא מצא המעבורת לעבור והיה אנוס וקי"ל אין אונס בגיטין כדאמרינן לקמן מ"ה אמר שמואל

עין משפט נר מצוה

ג א מיי' פ"ז מהלכות גירושין הלכה כב סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קמב סעיף י:

נא ב ג מיי' פ"ט שם הלכה ח סמג שם טוש"ע אה"ע סימן קמד סעיף ח:

נב ד מיי' פ"ז מהל' מעשר הלכה ה סמג עשין קלה:

נג ה מיי' שם הל' ז:

נד ו ז מיי' שם הל' ו:

נה ח [מיי' פ"ט מהל' גירושין הלכה ג]:

נו ט י כ מיי' שם הלכה ז:

נז ל מיי' פ"ג מהלכות מכירה הלכה ד ופ"ז הלכה ח סמג עשין פב טוש"ע מ"מ סימן קלח סעיף ח וסי' רל סע"ח:

תוספות רי"ד (המשך)

הלכך כיון שלא פייסה עד שתתרצה ותתפיים עמו (אינו) [הוי] גט ואינו יכול לטענן בכל כחי פייסתיה ואנוס אני: **מתני'** המלוה מעות את הכהן ואת הלוי ואת העני להיות מפריש עליהן בחזקת שהן קיימין אין חודשין שמא מת כהן או לוי או שמא העשיר העני ואם מתו צריך ליטול רשות מן היורשין ואם הלוה לפני ב"ד אין צריך ליטול רשות מן היורשין פי' הלוה מעות לכהן ע"מ להפריש תרומותיו ולהפרע מהן חוב זה שיפרישם כדי לתקן פירותיו וימכרם לכהנים והדמים יעכב לעצמו בשביל חוב זה וכן הלוה ללוי להפריש מעשר ראשון ולעכבו לעצמו בפרעון חוב זה ויפריש ממנו תרומת מעשר שטובלת ומסריה ויתביה לכהנים ושאר המעשר יאכל הוא [בעצמו] וכן הלוה מעות לעני אחד להיות מפריש עליו מעשר עני ויפרישנו ויתקן פירותיו שגם מעשר עני טובל ויעכבנו לעצמו בפרעון חובו ואין כאן גזל מתנות שכבר הקדים ונתן להם דמיהן ופסק עמהן בשעת ההלואה שיפרע ממתנות [שלהם] ואם אין לפניו מפריש עליהן בחזקת שהן קיימין ואינו חושש שמא מתו ושוב אינו יכול להפרע מהן וחייב לאחרים או שמא העשיר העני ואינו ראוי ליטול (מיורשיהן) מעשר עני וחייב ליתנו לאחרים: ואם מתו צריך וכו' אם רוצים לפרוע חוב אביהן כענין זה מפני שאין חוב זה מוטל עליהן לפורעו הלכך אם יתרצו יפרעו חוב זה בענין זה יעכב אלו המתנות לעצמו ואם לא יתרצו חייב ליתנם לכהן ולוי ועני אחרים: ואם הלוה אותם בפני ב"ד וכו' שכח יש לב"ד להטיל חוב זה על יורשיהן לפי שתקנתם היא זו שימצאו מעות להלואה בשעת דוחקם ומקשי ואע"ג דלא אתו לידיה פי' אע"פ שלא באו התרומות והמעשרות ליד כהן מעכבן לעצמו בחמיה כיון דלא אתו לידיה מאן זכי ליה להאי כהן שיהא שלו ויתפשם זה בחובו